BANCA NAŢIONALĂ A MOLDOVEI

H O T Ă R Î R E
cu privire la aprobarea, modificarea şi abrogarea unor acte normative ale Băncii Naţionale a Moldovei

nr. 240 din 09.12.2013
(în vigoare 24.01.2014)

Monitorul Oficial nr.17-23 art.97 din 24.01.2014

* * *

ÎNREGISTRAT:
Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova
nr.955 din 15 ianuarie 2014
Ministru _____ Oleg EFRIM

În temeiul art.5 lit.d), art.11, art.26 lit.c), art.44 din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Naţională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.56-57, art.624), cu modificările şi completările ulterioare, şi art.25, art.28, art.31, şi art.40 din Legea instituţiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.78-81, art.199), cu modificările şi completările ulterioare, Consiliul de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei

HOTĂRĂŞTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la expunerile "mari", conform anexei nr.1.

2. Se aprobă Regulamentul privind tranzacţiile băncii cu persoanele sale afiliate, conform anexei nr.2.

3. Regulamentul cu privire la clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale, aprobat prin Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.231 din 27 octombrie 2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.216-221, art.2007), cu modificările şi completările ulterioare, înregistrată la Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova la 1 decembrie 2011 sub nr.856, se modifică după cum urmează:

a) la punctul 1, subpunctul 1), litera b) textul ", cu excepţia plasărilor şi creditelor overnight care nu au depăşit termenul de rambursare de o zi" se exclude;

b) la punctul 8 sintagma "enumerate la Capitolul I, litera E din Regulamentul nr.3/09 cu privire la expunerile "mari", aprobat de Consiliul de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei, proces-verbal nr.37 din 1 decembrie 1995" se substituie cu cuvintele "enumerate în punctul 2, subpunctul 5) din Regulamentul cu privire la expunerile "mari"".

4. Pe parcursul textului Regulamentului cu privire la sistemele de control intern în bănci, aprobat prin Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.96 din 30 aprilie 2010 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.98-99, art.368), înregistrată la Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova la 4 iunie 2010 sub nr.754, cuvintele "activităţi în comun", "activităţii în comun", "acţionează în comun" şi "acţionării in comun" se substituie cu cuvintele "activităţi concertate", "activităţii concertate", "acţionează concertat" şi "acţionării concertate".

5. Se abrogă unele acte normative ale Băncii Naţionale a Moldovei, conform anexei nr.3.

6. Începînd cu 30 iunie 2014 în punctul 2, subpunctul 1), litera b) din Regulamentul cu privire la expunerile "mari" textul "25%" va fi înlocuit cu textul "20%".

7. Băncile se vor conforma limitelor maxime prevăzute la Capitolul II din Regulamentul cu privire la expunerile "mari" şi la Capitolul III din Regulamentul privind tranzacţiile băncii cu persoanele sale afiliate, în termen de pînă la 30 iunie 2014. Orice decizie privind încheierea tranzacţiei sau prelungirea acţiunii tranzacţiei deja existente la data intrării în vigoare a prevederilor prezentei hotărîri urmează să se efectueze în conformitate cu condiţiile şi restricţiile regulamentelor în cauză.

8. În termen de 1 lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, băncile, care depăşesc limitele maxime menţionate la punctul 7 din prezenta hotărîre, trebuie să prezinte la Banca Naţională un plan de acţiuni detaliat privind conformarea acestora cu limitele respective.

9. Nu se va considera încălcare, pînă la data de 30 iunie 2015, depăşirea limitelor maxime prevăzute la Capitolul II din Regulamentul cu privire la expunerile "mari" şi la Capitolul III din Regulamentul privind tranzacţiile băncii cu persoanele sale afiliate, dacă această depăşire este cauzată de expunerile asumate de bancă pînă la data intrării în vigoare a prevederilor punctului 6 din prezenta hotărîre. Orice decizie privind încheierea tranzacţiei sau prelungirea acţiunii tranzacţiei încheiate pînă la data intrării în vigoare a prevederilor punctului 6 din prezenta hotărîre, urmează să se efectueze în conformitate cu condiţiile şi restricţiile regulamentelor menţionate.

PREŞEDINTELE CONSILIULUI DE ADMINISTRAŢIE
AL BĂNCII NAŢIONALE A MOLDOVEI **Dorin DRĂGUŢANU**

Chişinău, 9 decembrie 2013.
Nr.240.

[Anexa nr.1 abrogată prin Hot.BNM nr.109 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]
[Anexa nr.1 modificată prin Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016, în vigoare 04.11.2016]
[Anexa nr.1 modificată prin Hot.BNM nr.45 din 01.10.2015, în vigoare 13.12.2015]

Anexa nr.2
la Hotărîrea Consiliului de administraţie
al Băncii Naţionale a Moldovei
nr.240 din 9 decembrie 2013

Notă: În tot textul regulamentului cuvântul "funcţionarilor" se substituie cu cuvântul "salariaţilor" la forma gramaticală respectivă, conform Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019

Notă: Pe tot parcursul regulamentului sintagma "acţionînd concertat" se modifică cu sintagma "aflate în legătură" la forma gramaticală respectivă, conform Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016, în vigoare 04.11.2016

REGULAMENT
privind tranzacţiile băncii cu persoanele sale afiliate

Capitolul I
DISPOZIŢII GENERALE

1. Prezentul Regulament stabileşte cerinţe privind încheierea, aprobarea, înregistrarea, realizarea şi raportarea tranzacţiilor cu persoanele afiliate, expunerile aferente acestor tranzacţii, precum şi stabileşte caracteristicile de identificare a persoanelor afiliate băncii de către Banca Naţională a Moldovei în cadrul activităţii de supraveghere şi cerinţe minime cu privire la reglementările interne şi practicile de gestionare a riscurilor asociate tranzacţiilor cu persoanele afiliate.
[Pct.1 modificat prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]
[Pct.1 completat prin Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016, în vigoare 04.11.2016]

2. În sensul prezentului regulament următoarele noţiuni semnifică:

1) persoanele afiliate băncii – persoanele prevăzute în noţiunea de "afiliată a unei alte persoane" din art.3 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor.

În sensul literei a) din noţiunea "afiliată a unei alte persoane" din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor persoanele, care deţin funcţii-cheie prevăzute la pct.3 subpct.4) lit.a)-f) din Regulamentul cu privire la cerinţele faţă de membrii organului de conducere al băncii şi al societăţii financiare holding mixte, conducătorii sucursalei unei bănci din alt stat, persoanele care deţin funcţii-cheie şi faţă de lichidatorul băncii în proces de lichidare, aprobat prin Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naţionale a Moldovei nr.292/2018, se consideră persoane afiliate băncii.

În sensul literei g) din noţiunea "afiliată a unei alte persoane" din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor se consideră persoane aflate "în alt gen de relaţii" cel puţin următoarele persoane:

persoanele aflate în divorţ, persoanele aflate în relaţii de tutelă şi curatelă, afinii rudelor de gradul întâi şi doi, soţii persoanelor şi afinilor menţionaţi;

persoanele aflate în relaţii asemănătoare celora dintre soţi (concubinaj) sau în relaţii asemănătoare celora dintre părinţi şi copii;

persoanele aflate în alte relaţii care conduc la o dependenţă economică dintre două sau mai multe persoane;

2) termenii de "capital eligibil", "expunere" şi "grup de clienţi aflaţi în legătură" se vor aplica în sensul termenilor definiţi în Regulamentul cu privire la expunerile mari, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naţionale a Moldovei nr.109 din 5 aprilie 2019. În sensul prezentului Regulament, expunerea băncii faţă de o persoană afiliată acesteia va include şi expunerea băncii faţă de o altă persoană care este afiliată altei bănci ce are expuneri faţă de prima persoană (persoană afiliată băncii);

3) în sensul prezentului regulament, la determinarea persoanelor afiliate băncii, definiţia "control" din art.3 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor nu se aplică relaţiilor de control ale administraţiei centrale şi oricăror persoane care controlează sau se află sub controlul acesteia;

4) tranzacţie cu persoanele afiliate este orice transfer de mijloace băneşti sau orice obligaţie contractuală între părţile afiliate băncii şi bancă, indiferent dacă se percepe sau nu o plată, cu excepţia tranzacţiilor/operaţiunilor ce ţin de:

a) vânzarea/cumpărarea valutei în numerar până la limita care nu prevede identificarea persoanei conform Legii nr.308/2017 cu privire la prevenirea şi combaterea spălării banilor şi finanţării terorismului;

b) transferurile prin sistemele de remitere de bani;

c) alimentarea conturilor;

d) încasarea/achitarea dobânzilor/comisioanelor/plăţilor aferente creditelor/plasărilor/ depozitelor /împrumuturilor;

e) transferurile legate de pachetele salariale şi/sau indemnizaţii;

f) retragerile din cont;

g) transferurile efectuate între conturile deschise de persoana afiliată la bancă;

h) vânzarea/cumpărarea valutei prin virament pentru operaţiuni cu carduri de plată;

i) încasarea plăţilor în folosul beneficiarilor de plăţi/furnizorilor de mărfuri/servicii;

j) serviciile prestate de bănci în calitate de agent bancassurance.

[Pct.2 modificat prin Hot.BNM nr.137 din 30.06.2022, în vigoare 15.11.2022]
[Pct.2 modificat prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]
[Pct.2 în redacţia Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016, în vigoare 04.11.2016]

[Pct.3 abrogat prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

[Pct.4 abrogat prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]
[Pct.4 completat prin Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016, în vigoare 04.11.2016]

Capitolul II
TRANZACŢII CU PERSOANE AFILIATE BĂNCILOR

Secţiunea 1
Tranzacţii

5. Tranzacţiile cu persoanele afiliate trebuie să reflecte interesele băncii şi nu pot fi efectuate în condiţii mai avantajoase decît cu persoanele neafiliate (cu excepţia salariaţilor băncii care nu sînt afiliaţi băncii) şi nu pot fi efectuate cu încălcarea limitelor şi a prevederilor stabilite în actele normative în vigoare. În sensul prezentului regulament, cel puţin condiţiile specificate la art.80 alin.(8) din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor sunt considerate a fi mai avantajoase decât cele prevăzute pentru persoanele care nu sunt afiliate băncii.
[Pct.5 modificat prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]
[Pct.5 completat prin Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016, în vigoare 04.11.2016]

6. Banca va efectua tranzacţii cu persoanele afiliate numai după acumularea informaţiei (documentelor) suficiente pentru argumentarea avantajului economic pentru bancă al tranzacţiilor respective, precum şi pentru evaluarea riscurilor aferente acestora. Banca nu va încheia tranzacţii cu persoanele în privinţa cărora nu poate fi stabilită şi verificată lipsa sau existenţa afilierii cu banca.
[Pct.6 în redacţia Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]
[Pct.6 completat prin Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016, în vigoare 04.11.2016]

Secţiunea a 2-a
Acordarea creditului/efectuarea plasării

7. Banca poate acorda credite/efectua plasări la persoanele afiliate în aceleaşi condiţii ca şi persoanelor neafiliate (cu excepţia salariaţilor băncii care nu sînt afiliaţi băncii). Banca nu poate incasa de la persoanele afiliate dobînzi şi comisioane mai mici decît percepe în condiţii similare de la persoanele neafiliate (cu excepţia salariaţilor băncii care nu sînt afiliaţi băncii).

8. Banca este obligată să înainteze aceleaşi cerinţe către persoanele afiliate privind asigurarea rambursării creditului, condiţiilor achitării creditului/efectuării plasării, prezentării

informaţiei complete a situaţiei financiare şi informaţiei referitor la utilizarea efectivă a creditului.

9. La acordarea creditelor/efectuarea plasării la persoanele afiliate riscul de rambursare asumat de bancă nu trebuie să fie mai mare, decît în cazul acordării creditelor/efectuării plasării persoanelor neafiliate.

10. Banca aplică aceleaşi măsuri către persoanele afiliate, la rambursarea creditelor/plasărilor efectuate, ca şi către persoanele neafiliate.

Secţiunea a 3-a
Acceptarea depozitelor/obţinerea împrumuturilor

11. Banca poate accepta depozite/obţine împrumuturi de la persoane afiliate pe acelaşi termen şi cu aceleaşi condiţii ca şi pentru persoanele neafiliate.

12. Banca nu este în drept să plătească persoanelor afiliate o rată a dobînzii/comisioane la depozite/împrumuturi mai mare, decît altor persoane pe asemenea depozite/împrumuturi.

13. Banca nu are dreptul să creeze condiţii deosebite pentru depozitele/împrumuturile persoanelor afiliate şi să permită overdrafturi (solduri debitoare de pe conturile pasive) în astfel de condiţii pe conturile respective ale persoanelor afiliate.

Capitolul III
LIMITE MAXIME

14. Valoarea expunerii, după luarea în considerare a efectului diminuării riscului de credit în conformitate cu capitolele VI–IX din Regulamentul cu privire la expunerile mari, faţă de o persoană afiliată băncii şi/sau un grup de clienţi aflaţi în legătură cu persoana afiliată băncii nu trebuie să depăşească 10% din capitalul eligibil al băncii.
[Pct.14 în redacţia Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

15. Suma valorii agregate a expunerilor băncii faţă de persoanele afiliate şi/sau grupurile de clienţi aflaţi în legătură cu persoanele afiliate băncii, după luarea în considerare a efectului diminuării riscului de credit în conformitate cu prevederile capitolelor VI–IX din Regulamentul cu privire la expunerile mari nu trebuie să depăşească 20% din capitalul eligibil al băncii.
[Pct.15 în redacţia Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

16. Băncile trebuie să respecte în orice moment limitele prevăzute în prezentul Capitol.

16[1]. În cazul în care limitele prevăzute la punctele 14 şi 15 sunt încălcate concomitent şi Banca Naţională a Moldovei îşi exercită competenţele prevăzute la art.139 alin.(3) lit.n) din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, din fondurile proprii se va deduce cea mai mare sumă ce depăşeşte limitele stabilite la unul din punctele respective.
[Pct.16[1] în redacţia Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]
[Pct.16[1] introdus prin Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016, în vigoare 04.11.2016]

Capitolul IV
APROBAREA, ÎNREGISTRAREA TRANZACŢIILOR ŞI RAPORTAREA

17. Orice tranzacţie cu o persoană afiliată băncii, a cărei valoare depăşeşte echivalentul a 1 milion lei, trebuie să fie aprobată, înaintea încheierii acesteia/modificării condiţiilor contractuale, cu votul cel puţin al majorităţii membrilor consiliului băncii, iar în

cazurile în care nu se depăşeşte echivalentul a 1 milion de lei, se aprobă de către organul executiv al băncii.

În scopul determinării faptului depăşirii sau nu a pragului prevăzut în prezentul punct valorile tranzacţiilor care duc la formarea expunerii faţă de bancă se cumulează separat de valorile tranzacţiilor care nu duc la formarea expunerilor faţă de aceasta. În cazul tranzacţiilor care duc la formarea expunerii faţă de bancă, valoarea tranzacţiei, menţionate în primul alineat, se va calcula cumulat cu valoarea tranzacţiilor care formează expuneri cu persoana afiliată şi/sau cu clienţi aflaţi în legătură cu persoana afiliată băncii.

Prin derogare de la primul alineat în temeiul politicilor aprobate de către Consiliul băncii:

1) organul executiv sau un membru al acestuia poate să aprobe orice tranzacţie cu persoanele afiliate băncii, a cărei valoare depăşeşte echivalentul a 1 milion lei, alta decât cea care formează expuneri, în cazul în care Consiliul băncii a aprobat un contract-cadru/condiţii generale aferente tranzacţiilor cu persoanele afiliate, care vor specifica în mod clar termenele şi condiţiile cu privire la tranzacţiile ce urmează a fi efectuate de către bancă;

2) pot fi exceptate de la aprobarea prealabilă tranzacţiile cu persoanele afiliate băncii care sunt efectuate în condiţii generale (conform condiţiilor produselor şi tarifelor aprobate de organul de conducere, în limita competenţelor) şi ţin de:

a) vânzarea/cumpărarea valutei prin virament şi/sau în numerar în mărime de până la 1 milion lei;

b) încasarea/achitarea comisioanelor pentru operaţiuni de intermediere, achitarea dobânzilor/ comisioanelor pentru tranzacţiile încheiate cu persoanele afiliate băncii.

La decizia sa, Consiliul băncii poate aproba şi tranzacţiile menţionate în suma ce nu depăşeşte echivalentul a 1 milion de lei. Persoana afiliată ce are interes material într-o tranzacţie trebuie să părăsească orice şedinţă la care este pusă în discuţie această tranzacţie. În cazul realizării împuternicirilor menţionate de către organul executiv sau de către un membru al acestuia, subdiviziunea auditului intern va raporta periodic (cel puţin trimestrial) consiliului băncii referitor la volumul şi corectitudinea aprobării acestor tranzacţii.

În cazul în care apare relaţia de afiliere cu o persoană, ulterior încheierii unei tranzacţii cu aceasta, Consiliul băncii trebuie să fie informat fără întîrziere despre apariţia relaţiei de afiliere şi tranzacţiile existente şi, în termen rezonabil, trebuie să fie întreprinse măsurile necesare pentru conformarea acesteia cu prevederile prezentului regulament, inclusiv să fie reexaminate tranzacţiile respective întru evaluarea riscurilor aferente şi eliminarea condiţiilor avantajoase în cazul existenţei acestora.

[Pct.17 modificat prin Hot.BNM nr.137 din 30.06.2022, în vigoare 15.11.2022]
[Pct.17 modificat prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]
[Pct.17 modificat prin Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016, în vigoare 04.11.2016]

18. Hotărîrile Consiliului băncii, organului executiv privind încheierea tranzacţiilor cu persoanele afiliate trebuie să conţină informaţia referitor la termenele şi condiţiile tranzacţiei, precum şi confirmarea că tranzacţia se efectuează exclusiv în interesele băncii şi pe aceleaşi termene, în aceleaşi condiţii ca şi tranzacţiile cu persoanele neafiliate.
[Pct.18 modificat prin Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016, în vigoare 04.11.2016]

19. Banca trebuie să deţină şi să menţină un Registru al persoanelor afiliate băncii şi un Registru al tranzacţiilor cu persoanele afiliate băncii. Tranzacţiile cu persoanele afiliate băncii se înscriu în registrul respectiv, cu indicarea naturii tranzacţiei, datei încheierii

tranzacţiei, numărul contractului, sumei şi termenelor acesteia. În cazul tranzacţiilor de credit/împrumut se indică asigurarea şi asigurătorul acestora. Termenul de păstrare a înregistrărilor în ambele registre este minimum 5 ani de la data dispariţiei afilierii şi/sau stingerea obligaţiunilor.
[Pct.19 modificat prin Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016, în vigoare 04.11.2016]

20. Băncile trebuie să dispună de reglementări interne, aprobate de organul de conducere, privind cunoaşterea persoanelor afiliate băncii, identificarea tranzacţiilor cu persoanele afiliate băncii, inclusiv a expunerilor băncii faţă de persoanele respective şi suma totală a acestor expuneri, precum şi să efectueze monitorizarea şi raportarea lor printr-un proces independent de gestionare a expunerilor. În vederea neadmiterii riscurilor excesive aferente tranzacţiilor cu persoanele afiliate, Consiliul băncii trebuie să reexamineze cel puţin o dată în an tranzacţiile băncii cu persoanele sale afiliate, existente la momentul reexaminării şi să întreprindă măsurile necesare pentru diminuarea riscurilor respective.
[Pct.20 în redacţia Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

20^1. Banca identifică şi colectează informaţii cu privire la persoanele sale afiliate. Lista persoanelor afiliate se prezintă trimestrial Consiliului băncii.
[Pct.20^1 introdus *prin Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016, în vigoare 04.11.2016]*

20^2. La stabilirea reglementărilor interne menţionate la punctul 20, banca va ţine cont de prevederile anexei nr.2 la prezentul regulament, care determină cerinţe minime cu privire la reglementările interne şi practicile de gestionare a riscurilor asociate tranzacţiilor cu persoanele afiliate băncii.
[Pct.20^2 *introdus prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.07.2019]*

21. Băncile prezintă Băncii Naţionale raportul cu privire la tranzacţiile cu persoanele afiliate băncii şi raportul privind persoanele afiliate băncii în conformitate cu cerinţele actelor normative ale Băncii Naţionale aferente raportării.

[Cap.V (pct.22-*28) introdus prin Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016, în vigoare 04.11.*2016]

Capitolul V
IDENTIFICAREA DE CĂTRE BANCA NAŢIONALĂ A PERSOANELOR AFILIATE BĂNCII

22. Banca Naţională a Moldovei, în cadrul procesului de supraveghere, ţinând cont de natura relaţiilor, tranzacţiilor şi existenţa altor relaţii cu banca poate prezuma persoanele afiliate băncii, conform definiţiei stipulate la art.3 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, dacă aceste persoane întrunesc una sau mai multe dintre caracteristicile prevăzute în anexa nr.1 la prezentul regulament, în baza deciziei comitetului executiv.
[Pct.22 în redacţia Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

23. Banca Naţională a Moldovei notifică în scris banca despre decizia emisă conform punctului 22, în 3 zile lucrătoare de la data emiterii deciziei.
[Pct.23 în redacţia Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

24. Pînă la proba contrară, care urmează a fi prezentată Băncii Naţionale de către bancă în termen de 15 zile lucrătoare după data recepţionării notificării conform punctului

23, persoanele identificate de Banca Naţională conform punctului 22 sînt prezumate că sînt persoane afiliate băncii din data tranzacţiei.

25. La prezentarea de către bancă a probelor ce atestă neafilierea persoanelor identificate de Banca Naţională conform punctului 22, în termen de cel puţin 10 zile lucrătoare de la expirarea termenului prevăzut în punctul 24, Comitetul executiv al Băncii Naţionale poate lua decizia de anulare sau de modificare a notificării, cu informarea concomitentă a băncii în acest sens sau, în caz contrar, ia decizia de calificare ca persoane afiliate şi informează despre obligativitatea includerii în termen de 5 zile lucrătoare a persoanelor respective în Registrul persoanelor afiliate băncii şi în Registrul tranzacţiilor cu persoanele afiliate băncii, cu actualizarea listelor întocmite conform punctelor 20^1 şi 21 şi a oricăror alte informaţii care sînt raportate la Banca Naţională pentru următoarea dată gestionară.
[Pct.25 modificat prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

26. În cazul în care banca nu a prezentat Băncii Naţionale, în termenul indicat la punctul 24, probe ce atestă neafilierea persoanelor identificate conform punctului 22, decizia Comitetului executiv al Băncii Naţionale rămîne în vigoare şi banca în termen de 5 zile lucrătoare trebuie să includă persoanele afiliate respective în Registrul persoanelor afiliate băncii şi în Registrul tranzacţiilor cu persoanele afiliate băncii, să actualizeze listele întocmite conform punctelor 20^1 şi 21 şi orice alte informaţii care sînt raportate la Banca Naţională pentru următoarea dată gestionară.
[Pct.26 modificat prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

27. În cazul în care se stabileşte relaţia de afiliere cu o persoană în temeiul deciziei Comitetului executiv al Băncii Naţionale, organul executiv al băncii informează fără întîrziere Consiliul băncii despre acest fapt şi despre tranzacţiile existente cu aceste persoane şi întreprinde măsurile necesare pentru conformarea cu prevederile prezentului regulament, inclusiv reexaminează tranzacţiile respective în scopul evaluării riscurilor aferente şi eliminării condiţiilor avantajoase în cazul existenţei acestora.

28. Banca poate să utilizeze în procesul de identificare a persoanelor sale afiliate, cel puţin, caracteristicile de identificare a persoanelor afiliate specificate în anexa nr.1 la prezentul regulament.
[Pct.28 completat prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

29. Persoanele calificate ca afiliate de Banca Naţională a Moldovei şi incluse în Registrul persoanelor afiliate se vor califica ca persoane afiliate până la dispariţia caracteristicilor care au stat la baza calificării respective si/sau rambursarea creditului. În cazul în care datoriile persoanei calificate ca fiind afiliate au fost trecute la scăderi/pierderi şi dacă între persoană şi bancă mai există relaţii contractuale, astfel încât banca are dreptul de a cere satisfacerea creanţei sale, această persoană se va califica ca fiind persoană afiliată băncii până la îndeplinirea condiţiilor din prezentul punct.
[Pct.29 introdus prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

30. Persoanele calificate ca afiliate de Banca Naţionala a Moldovei nu se vor mai califica în acest fel, dacă potrivit deciziei Comitetului executiv al Băncii Naţionale a Moldovei persoana nu poate fi calificată în continuare ca afiliată cu banca în baza caracteristicilor rămase. Decizia menţionată urmează a fi luată în termen de 30 de zile de la recepţionarea solicitării scrise a băncii. Solicitarea băncii va conţine probele care atestă

eliminarea caracteristicilor şi justificarea imposibilităţii calificării ca persoană afiliată în baza caracteristicilor rămase.
[Pct.30 introdus prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

Anexa nr.1
la Regulamentul privind tranzacţiile
băncii cu persoanele sale afiliate

Caracteristicile utilizate
de către Banca Naţională a Moldovei pentru identificarea persoanelor care au relaţii sau efectuează tranzacţii cu banca şi/sau afiliatele acesteia

1. Cu referire la caracterul relaţiilor

1) Exclusivitate:

tranzacţiile efectuate de către debitor, inclusiv legate de expunerea faţă de bancă, nu sunt justificate din punct de vedere economic;

2) Dependenţă economică:

a) fluxurile viitoare de numerar preconizate a fi înregistrate de persoană urmare activităţii desfăşurate nu sunt proporţionale mijloacelor băneşti necesare achitării, conform relaţiilor contractuale privind datoriile aferente creditelor primite de la bancă;

b) persoana nu desfăşoară activitate economică pe măsura finanţării primite de la bancă sau nu înregistrează venituri (inclusiv, persoane juridice fictive sau înregistrate în zonele offshore) şi mijloacele băneşti primite de la bancă sau de la persoanele afiliate băncii reprezintă o sursă importantă de finanţare a persoanei;

c) persoana acţionează preponderent ca reprezentant al băncii sau al persoanelor afiliate băncii;

d) persoana face parte dintr-un grup de debitori aflaţi în legătură, cărora banca le acordă credite semnificative în raport cu activitatea acestora;

e) persoana face parte dintr-un grup de clienţi aflaţi în legătură, iar gajul pentru creditele acestora este depus de o persoană afiliată băncii;

3) Infrastructură comună:

a) persoana este înregistrată la aceeaşi adresă fizică şi/sau dispune de adrese virtuale asemănătoare cu cele ale băncii sau ale persoanelor afiliate băncii, cu excepţia cazurilor când serviciile, inclusiv cele externalizate sunt furnizate de compania terţă către un număr larg de clienţi;

b) persoana utilizează elemente structurale comune, în special sisteme IT, cu banca sau cu persoanele afiliate băncii (inclusiv prin externalizarea activităţilor);

c) persoana angajează aceeaşi persoană în conducerea acesteia ca şi banca sau ca persoanele afiliate băncii sau un angajat al acestei persoane este membru al organului de conducere al băncii şi/sau ocupă funcţie similară de conducere în cadrul persoanelor afiliate băncii, sau viceversa;

d) persoana împuterniceşte banca sau persoanele afiliate băncii de a o reprezenta legal (cu excepţia cazurilor când furnizarea a astfel de servicii reprezintă genul de activitate al persoanei afiliate) sau persoana este o entitate specializată înfiinţată cu scopul exercitării unor anumite funcţii şi este controlată de bancă sau de persoanele afiliate băncii;

4) Transparenţă insuficientă:

a) informaţia disponibilă cu privire la structura de proprietate a persoanei nu permite identificarea acţionarilor care deţin direct sau indirect controlul în capitalul social al persoanei şi/sau a beneficiarilor efectivi ai acestora;

b) structura de proprietate a persoanei este nejustificat de complicată şi ramificată şi care nu permite identificarea beneficiarului efectiv al debitorului;

c) persoana nu dezvăluie băncii informaţii cu privire la relaţiile sale cu banca şi/sau cu persoanele afiliate băncii, inclusiv informaţii ce ţin de administrarea datoriei în contextul evaluării acesteia din perspectiva riscului de credit, de structura de proprietate a persoanei şi de beneficiarul efectiv al acesteia, chiar şi atunci când aceste informaţii sunt solicitate de către Banca Naţională a Moldovei;

d) persoana nu este înregistrată în ţara unde îşi desfăşoară activitatea de bază şi nu există motive rezonabile economice sau financiare în acest sens;

e) persoana declară public despre existenţa relaţiilor sale de afiliere cu banca sau cu persoanele afiliate băncii;

5) Alte relaţii:

persoana acţionează concertat cu altă persoană sau mai multe persoane care sunt acţionari cu deţineri calificate ale băncii astfel cum este prevăzut la art.3 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor.

2. Cu referire la natura tranzacţiilor

1) Obiectul tranzacţiei şi scopul utilizării mijloacelor băneşti:

a) tranzacţiile efectuate şi utilizarea mijloacelor financiare nu reflectă genurile de activitate desfăşurate de persoană, cu excepţia situaţiei de lansare a noilor genuri de activitate;

b) mijloacele financiare primite de la bancă sunt utilizate pentru alte scopuri decât cele stabilite la contractarea creditului şi/sau banca nu deţine informaţii privind utilizarea mijloacelor financiare aferente creditului;

c) mijloacele băneşti sunt utilizate de persoanele afiliate băncii sau în interesul acestora în mod direct sau indirect (inclusiv pentru achitarea împrumuturilor/creditelor către alte instituţii financiare, procurarea de active şi achitarea serviciilor);

d) banca acordă mijloace băneşti unei persoane cu scopul procurării bunului luat în posesie/proprietate de la una sau mai multe persoane afiliate ale sale şi/sau de la persoane din grupul de clienţi aflaţi în legătură cu oricare dintre aceste persoane;

e) banca acordă mijloace băneşti persoanei cu scopul procurării bunului gajat/ipotecat în scopul garantării creditelor uneia sau mai multor persoane afiliate ale sale şi/sau persoanelor din grupul de clienţi aflate în legătură cu oricare dintre aceste persoane.

2) Documentaţia:

a) nu există documente disponibile cu privire la tranzacţia ce ţine de acordarea creditului sau documentele nu corespund cerinţelor reglementărilor interne ale băncii (inclusiv lipsa/insuficienţa documentelor);

b) esenţa şi conţinutul faptelor economice a tranzacţiei nu reprezintă forma juridică a acesteia şi/sau documentele disponibile nu reprezintă caracteristicile reale şi esenţa economică a tranzacţiei;

3) Standardele de tranzacţionare – în mod ordinar tranzacţiile nu ar fi derulate de bancă în următoarele circumstanţe:

a) reglementările interne cu privire la creditare nu prevăd efectuarea unor astfel de tranzacţii sau tranzacţiile sunt efectuate cu devieri de la reglementările interne ale băncii neavând o justificare economică;

b) tranzacţiile sunt efectuate cu încălcarea reglementărilor interne ale băncii;

c) există o discrepanţă semnificativă între locaţia geografică a persoanei şi esenţa/condiţiile tranzacţiei;

d) contractul de împrumut al persoanei cu banca prevede unele condiţii speciale care îi permit să anuleze unele obligaţiuni faţă de bancă sau să transfere împrumutul către o persoană afiliată băncii;

e) debitorul/contrapartea se bucură de condiţii de rambursare care nu sunt similare condiţiilor de rambursare generale pentru alţi debitori/contrapărţi ale băncii cu caracteristici similare neavând o justificare economică rezultată din totalul relaţiilor comerciale între bancă şi debitor/contraparte;

f) numărul angajaţilor persoanei nu corespunde genului şi volumului de activitate a persoanei şi/sau scopului tranzacţiei efectuate de bancă cu persoana respectivă;

g) persoana nu a obţinut în termenul prevăzut de legislaţie documentele/ licenţele/ autorizările necesare pentru desfăşurarea activităţii pentru care a fost acordat împrumutul/creditul (de exemplu, nu a fost obţinută autorizarea/permisiunea pentru executarea lucrărilor de construcţii etc.) şi nu există o justificare credibilă a acestei întârzieri;

4) Clauze contractuale – tranzacţiile nu ar fi fost încheiate în temeiul condiţiilor în cazul unei alte bănci (cu referire la cele mai bune practici), inclusiv în următoarele cazuri:

a) suma împrumutului acordat nu corespunde capacităţii debitorului de a genera flux de numerar pentru achitarea împrumutului;

b) există o disproporţionalitate semnificativă între condiţii, obligaţiuni şi drepturi stipulate în contract;

c) unele clauze ale contractului, inclusiv cu privire la rambursarea creditului, lipsesc, sunt incomplete sau diferă de clauzele altor contracte în cadrul aceleiaşi bănci (condiţii mai avantajoase) acordate debitorilor similari şi nu există o justificare economică;

5) Gradul de îndatorare – suma contractată ca împrumut nu ar fi fost acordată de o altă bancă (cu referire la cele mai bune practici), inclusiv în următoarele cazuri:

a) împrumutul nu poate fi rambursat în termenele şi forma necesară, ţinând cont de bonitatea debitorului şi sursele de venituri de care dispune;

b) împrumutul nu poate fi rambursat în termenele şi forma necesară, ţinând cont de veniturile generate de împrumutul investit de debitor;

c) indicele clasamentului stabilit de către bancă, ca urmare a evaluării împrumutului (sau calitatea investiţiei/tranzacţiei), este sub nivelul minim acceptabil de aceasta;

6) Instrumente de control intern – mecanismele de control intern sunt insuficiente pentru efectuarea tranzacţiilor în comparaţie cu mecanismele de control utilizate în alte situaţii şi nu există justificare economică pentru acest fapt, inclusiv:

a) tranzacţia a fost efectuată în baza unei proceduri diferite de cea utilizată pentru contrapărţi similare care beneficiază de acelaşi produs în cadrul băncii;

b) nu există un aviz pozitiv de la funcţia de gestionare a riscurilor cu privire la efectuarea unei astfel de tranzacţii sau avizul este negativ, sau recomandările funcţiei respective nu au fost luate în consideraţie;

c) suma tranzacţiei efectuate excede limita internă stabilită de bancă pentru astfel de categorie de contrapărţi şi nu există o justificare economică pentru bancă în astfel de tranzacţii;

d) activele/serviciile vândute/prestate băncii nu pot fi identificate sau nu există dovezi cu privire la existenţa acestora la momentul efectuării tranzacţiei;

e) banca nu a iniţiat conform prevederilor reglementărilor interne procedura de colectare a plăţilor expirate sau de comercializare a gajului cu privire la creditul/împrumutul acordat;

7) Rata dobânzii, comisioane şi preţuri:

a) rata dobânzii, comisioanele şi veniturile (cheltuielile) operaţionale aferente tranzacţiei diferă de condiţiile stabilite în reglementările interne ale băncii /condiţiile contractuale cu alţi debitori/contrapărţi cu caracteristici similare şi/sau nu există justificare economică pentru acest fapt;

b) preţul de vânzare a activelor şi/sau serviciilor prestate de bancă diferă substanţial de condiţiile curente pe piaţă şi nu există justificare economică pentru acest fapt;

c) preţul de procurare a activelor şi/sau a serviciilor prestate băncii diferă substanţial de condiţiile curente pe piaţă şi nu există justificare economică pentru acest fapt;

8) Gajul şi garanţiile:

a) persoana dispune de contract cu banca sau cu persoanele afiliate băncii de a compensa reciproc obligaţiunile altor clienţi cu caracteristici similare şi nu există justificare economică pentru acest fapt;

b) banca a acceptat un gaj din partea debitorului/contrapărţii care are o calitate inferioară decât gajul acceptat de la alţi clienţi cu caracteristici similare şi nu există justificare economică pentru acest fapt.

[Anexa nr.1 în redacţia Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]
[Anexa introdusă prin Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016, în vigoare 04.11.2016]

Anexa nr.2
la Regulamentul privind tranzacţiile
băncii cu persoanele sale afiliate

Cerinţe minime cu privire la reglementările interne şi practicile de gestionare a riscurilor asociate tranzacţiilor cu persoanele afiliate băncii

1. Reglementările interne aferente tranzacţiilor băncii cu persoanele afiliate

1) Politicile băncii vor fi cuprinzătoare şi adaptate la natura, amploarea şi complexitatea riscurilor inerente modelului de afaceri şi activităţilor desfăşurate de bancă aferente tranzacţiilor băncii cu persoanele sale afiliate si vor asigura următoarele:

a) angajarea băncii în tranzacţii şi relaţii sigure şi prudente cu persoanele sale afiliate în limitele şi cu respectarea legislaţiei în vigoare, pentru a evita implicarea băncii în riscuri excesive, inclusiv în riscuri aferente deteriorării reputaţiei băncii, şi asigurării încrederii publicului larg;

b) utilizarea celor mai înalte standarde de etică şi transparenţă în ceea ce ţine de tranzacţiile cu persoanele sale afiliate care vor reglementa relaţiile băncii cu aceste persoane şi vor accentua aşteptările privind integritatea şi valorile etice ale băncii şi ale personalului, precum şi cerinţele privind dezvăluirea conflictelor de interese, actuale şi potenţiale;

c) o structură eficientă şi solidă de guvernanţă corporativă cu identificarea aşteptărilor organului de conducere, a rolurilor şi a responsabilităţilor legate de persoanele afiliate băncii;

d) responsabilitatea organului de conducere pentru a asigura că toate tranzacţiile dintre bancă şi persoanele sale afiliate sunt efectuate în interesul băncii şi sunt monitorizate şi controlate corespunzător;

e) adoptarea de către organul de conducere a procedurilor adecvate pentru a se asigura că orice relaţie a băncii cu afiliaţii săi este o relaţie financiară şi managerială prudentă şi sănătoasă cu o documentare corespunzătoare;

f) responsabilitatea consiliului pentru monitorizarea şi gestionarea în modul corespunzător a conflictelor de interese actuale şi potenţiale între interesele băncii şi persoanele afiliate acesteia.

2) Totodată, reglementările interne aferente persoanelor afiliate băncii de asemenea includ cel puţin următoarele aspecte ce ţin de:

a) sisteme de dezvăluire şi stocare a informaţiilor privind acţionarii direcţi şi indirecţi cu deţineri calificate ale băncii, inclusiv beneficiarii efectivi ai acestora, care vor include dezvăluirea de către aceştia a informaţiei aferentă lor prin declaraţii pe propria răspundere sub sancţiunea legii;

b) proceduri de asigurare a realizării tranzacţiilor cu persoanele afiliate în interesul băncii;

c) evaluarea periodică şi identificarea intereselor materiale ale persoanelor afiliate băncii;

d) proceduri privind creditarea persoanelor afiliate băncii şi efectuarea altor tranzacţii cu acestea sau care implică astfel de persoane;

e) stabilirea comisioanelor şi a altor plăţi recepţionate de la persoanele afiliate băncii pentru serviciile prestate de bancă, şi invers;

f) schimbul de informaţii aferente persoanelor afiliate băncii între subdiviziunile relevante ale băncii, inclusiv procesul de raportare, către organul de conducere, ce ţine de tranzacţiile băncii cu persoanele sale afiliate;

g) interzicerea utilizării informaţiilor ce constituie secret bancar de către insider în scopul facilitării derulării tranzacţiilor băncii cu persoanele sale afiliate;

h) circumstanţele şi condiţiile de utilizare de către persoanele afiliate a proprietăţii băncii;

i) restricţiile cu privire la oferirea de către bancă persoanelor sale afiliate a cadourilor şi a altor beneficii, cu excepţia situaţiilor expres prevăzute în cadrul reglementărilor interne aferente remunerării;

j) obligativitatea salariaţilor băncii de a raporta prompt organului executiv şi/sau consiliului băncii despre orice comportament imprudent al salariaţilor şi/sau cu încălcarea reglementărilor interne/practicilor aplicabile elaborate conform prezentei anexe;

k) aplicarea unor indicatori care vor identifica tranzacţiile băncii cu persoanele sale afiliate, care vor conduce la ridicarea nivelului riscului actual şi viitor de afectare a profiturilor băncii;

l) specificarea consecinţelor în cazul încălcării obligaţiunilor fiduciare şi al comportamentului imprudent şi/sau non-etic, inclusiv nerespectării reglementărilor interne ale băncii privind tranzacţiile cu persoanele afiliate băncii;

m) responsabilităţile funcţiilor de control intern din cadrul băncii aferente relaţiilor băncii cu persoanele sale afiliate;

n) organizarea sistemelor de gestionare a informaţiei care va include acumularea informaţiei privind identificarea persoanelor afiliate băncii, precum şi acumularea rapoartelor financiare (situaţiile financiare, inclusiv profitul/venitul) ale persoanelor afiliate băncii, care sunt debitori ai băncii;

o) transparenţă şi dezvăluire aferente tranzacţiilor băncii cu persoanele sale afiliate.

3) Reglementările interne secundare ale băncii stabilite în baza reglementărilor interne primare aprobate la nivelul consiliului urmează să asigure cel puţin următoarele:

a) existenţa unui canal protejat de comunicare a informaţiei privind suspiciunile ce ţin de încălcări comise la efectuarea tranzacţiilor băncii cu persoanele sale afiliate;

b) existenţa canalelor de comunicare pentru salariaţi în vederea acordării suportului/asistenţei în procesul realizării tranzacţiilor cu persoanele afiliate băncii;

c) efectuarea unor evaluări adecvate şi efective pentru a verifica identitatea persoanei afiliate băncii şi informaţiile furnizate;

d) atribuirea de sarcini unei funcţii de control intern pentru a constata până la aprobarea tranzacţiei cu persoana afiliată băncii dacă aceasta va fi efectuată în conformitate cu reglementările interne aferente tranzacţiilor băncii cu persoanele afiliate;

e) existenţa procesului de raportare şi comunicare promptă către consiliu băncii despre orice tranzacţii cu persoanele afiliate băncii, care ridică nivelul riscului actual şi viitor de afectare a profiturilor băncii, şi/sau care nu sunt în conformitate cu reglementările interne;

f) existenţa unui program de audit pentru a evalua funcţionarea adecvată a reglementărilor interne ale băncii în domeniul dat.

2. Practici de gestionare a riscurilor aferente tranzacţiilor băncii cu persoanele sale afiliate.

1) Banca asigură practici sănătoase de gestionare a riscurilor aferente tranzacţiilor băncii cu persoanele sale afiliate prin identificarea, cuantificarea, monitorizarea şi controlul riscului aferent persoanelor afiliate băncii. Riscurile cele mai des asociate tranzacţiilor cu persoanele afiliate băncii sunt riscul reputaţional, riscul de credit, riscul de lichiditate şi operaţional;

2) Relaţiile şi tranzacţiile cu persoanele afiliate băncii urmează să fie obiectul unor mecanisme de control şi procese de gestiune a riscurilor extrem de robuste. Modul în care sunt aplicate şi extinse mecanismele de control şi de gestionare a riscurilor în bancă depinde de mărimea, structura de proprietate şi organizare, de activităţile derulate şi de complexitatea persoanelor afiliate băncii şi a tranzacţiilor cu acestea;

3) Banca asigură informarea persoanelor sale afiliate prin plasarea pe pagina sa oficială a extrasului din reglementările interne cu privire la persoanele afiliate băncii şi tranzacţiile cu acestea şi/sau informaţia care conţine prevederi strategice ale băncii cu privire la gestionarea riscului aferent tranzacţiilor cu persoanele sale afiliate, precum şi aduce la cunoştinţa persoanelor afiliate băncii prevederile reglementărilor interne în cazul încheierii tranzacţiilor;

4) Derularea de către bancă a unor tranzacţii cu persoanele sale afiliate pentru a realiza funcţii bancare, a furniza produse şi servicii clienţilor sau a-şi atinge în alt mod obiectivele strategice nu diminuează responsabilitatea organului de conducere al băncii în a asigura că atât relaţiile, cât şi furnizarea de produse şi servicii sunt desfăşurate într-o manieră sigură şi prudentă şi servesc intereselor băncii;

5) Banca asigură implementarea unei structuri de guvernanţă corporativă care să determine existenţa unor sisteme eficiente de politici şi de control în raport cu persoanele afiliate băncii şi care nu le permite membrilor organului de conducere şi persoanelor care deţin funcţii-cheie să subordoneze interesele băncii celor ale persoanelor afiliate băncii;

6) Banca asigură că relaţiile băncii cu persoanele sale afiliate, inclusiv aferente afacerilor membrilor organelor de conducere, nu sunt derulate în condiţii mai avantajoase în comparaţie cu relaţiile cu persoanele neafiliate băncii, nu compromit în niciun mod luarea deciziilor şi nu prejudiciază banca;

7) Banca asigură întreprinderea măsurilor necesare şi posibile pentru a preveni abuzul din partea membrilor organelor de conducere şi a altor salariaţi în relaţii cu persoanele afiliate băncii;

8) Din perspectiva relaţiilor cu persoanele afiliate băncii, organul de conducere asigură:

a) stabilirea unor reglementări interne adecvate cu privire la persoanele afiliate băncii;

b) stabilirea şi implementarea unor procese solide şi independente de monitorizare şi asigurare a respectării reglementărilor interne, a cadrului normativ privind persoanele afiliate băncii;

c) instruirea periodică a membrilor săi şi a salariaţilor cu privire la riscurile asociate persoanelor afiliate băncii şi dezvăluirea conflictelor de interes;

d) implementarea unor sisteme informaţionale eficiente care asigură raportarea într-un mod transparent şi comprehensiv a activităţilor şi expunerilor faţă de persoanele afiliate băncii;

e) întocmirea situaţiilor financiare corecte cu dezvăluirea informaţiilor relevante cu privire la tranzacţiile cu persoanele afiliate băncii în nota explicativă la situaţiile financiare respective;

9) Pentru realizarea respectării/implementării reglementărilor interne se asigură cel puţin:

a) stabilirea strategiei de afaceri al băncii în efectuarea tranzacţiilor cu persoanele sale afiliate;

b) obţinerea informaţiilor periodice actualizate de la acţionarii cu deţineri calificate al băncii, de la membrii organului de conducere şi de la persoanele care deţin funcţii-cheie cu privire la persoanele afiliate acestora;

c) dispunerea de mecanisme interne cu privire la dezvăluirea informaţiilor de către acţionarii cu deţineri calificate al băncii, membrii organului de conducere şi de către persoanele care deţin funcţii-cheie (declaraţii pe propria răspundere);

d) existenţa unui mecanism robust pentru a determina că tranzacţiile cu persoanele afiliate băncii nu sunt efectuate în condiţii mai avantajoase în comparaţie cu cele ale persoanelor neafiliate băncii;

e) existenţa mecanismelor de prevenire a acţiunilor frauduloase întreprinse de salariaţii băncii în efectuarea tranzacţiilor cu persoanele afiliate băncii, precum şi de abuz din partea membrilor organului de conducere;

f) identificarea unor interese materiale pe care persoana afiliată băncii le are în raport cu banca, cu afacerea unui debitor al băncii, solicitant de credit, alt client al băncii sau furnizor;

g) existenţa unui mecanism intern robust şi transparent privind punerea la dispoziţia unei persoane afiliate băncii proprietatea sa (oficii, spaţii de stocare, autoturisme, tehnică de calcul şi alte imobilizări corporale) pentru utilizare;

h) existenţa la nivelul băncii a unui sistem eficient de identificare şi monitorizare a tranzacţiilor cu persoanele afiliate băncii;

i) existenţa unui mecanism intern privind posibilitatea punerii în discuţie şi eventualei opuneri, de către membrii organului de conducere a tranzacţiei cu persoanele afiliate care aparent corespunde cerinţelor legislaţiei;

j) existenţa în relaţiile contractuale a prevederilor care specifică obligativitatea contrapărţii să dezvăluie informaţiile necesare băncii pentru a determina dacă este sau nu persoană afiliată băncii;

k) informarea acţionarilor cu deţineri calificate al băncii, a membrilor organului de conducere şi a salariaţilor băncii cu privire la riscurile asociate relaţiilor cu persoanele afiliate băncii şi la reglementările interne aplicabile în relaţii cu persoanele afiliate băncii;

l) implementarea unui sistem solid de gestionare a riscurilor pentru a monitoriza şi raporta activităţile şi expunerile faţă de persoanele afiliate băncii.

[Anexa nr.2 modificată prin Hot.BNM nr.137 din 30.06.2022, în vigoare 15.11.2022]
[Anexa nr.2 intr*odusă prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.07.2019]*

Anexa nr.3
la Hotărîrea Consiliului de administraţie
al Băncii Naţionale a Moldovei
nr.240 din 9 decembrie 2013

LISTA
actelor normative ale Băncii Naţionale a Moldovei care se abrogă

1. Regulamentul nr.3/09 cu privire la expunerile "mari", aprobat la şedinţa Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei din 1 decembrie 1995, proces-verbal nr.37 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.70, art.31).

2. Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.6 din 8 iulie 1997 privind modificarea şi completarea Regulamentului nr.3/09 cu privire la creditele "mari" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.48, art.81).

3. Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.30 din 8 august 1997 privind modificarea şi completarea Regulamentului nr.3/09 cu privire la creditele "mari" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.67-68, art.117).

4. Punctul II, subpunctele 2 şi 3 din Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.36 din 8 august 1997 cu privire la aprobarea Instrucţiunii privind modul de întocmire şi prezentare de către bănci a rapoartelor financiare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.40-42, art.98).

5. Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.76 din 3 octombrie 1997 privind modificarea şi completarea Regulamentului nr.3/09 cu privire la creditele "mari" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.67-68, art.118).

6. Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.217 din 18 august 1999 privind modificarea şi completarea Regulamentului nr.3/09 cu privire la creditele "mari" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.94-95, art.151).

7. Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.418 din 28 decembrie 2000 cu privire la modificarea şi completarea Regulamentului nr.3/09 cu privire la creditele "mari" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.166-168, art.454).

8. Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.161 din 28 iunie 2001 cu privire la modificarea Regulamentului nr.3/09 cu privire la creditele "mari" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.73-74, art.210).

9. Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.9 din 23 ianuarie 2003 privind modificarea Regulamentului nr.3/09 cu privire la creditele "mari" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.11-13, art.23).

10. Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.370 din 15 decembrie 2005 cu privire la modificarea Regulamentului nr.3/09 cu privire la creditele "mari" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.172-175, art.618).

11. Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.143 din 1 iunie 2006 privind modificarea Regulamentului cu privire la expunerile "mari" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.87-90, art.318).

12. Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.180 din 19 iulie 2007 cu privire la modificarea Regulamentului nr.3/09 cu privire la expunerile "mari" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.131-135, art.516).

13. Punctul III şi IV din Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.194 din 9 octombrie 2008 cu privire la modificarea şi completarea unor acte normative ale Băncii Naţionale a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.204-205, art.620).

14. Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.201 din 13 august 2009 cu privire la modificarea şi completarea unor acte normative ale Băncii Naţionale a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.150, art.675).

15. Regulamentul privind tranzacţiile băncii cu persoanele sale afiliate, aprobat prin Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.297 din 30 decembrie 2009 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.27-28, art.102).

16. Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.70 din 1 aprilie 2010 cu privire la modificarea punctului 2 din Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.201 din 13 august 2009 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.62-63, art.239).

17. Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.86 din 30 aprilie 2010 privind modificarea şi completarea unor acte normative ale Băncii Naţionale a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.94-97, art.357).

18. Punctele 1 şi 2 din Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.242 din 3 noiembrie 2011 cu privire la modificarea şi completarea unor acte normative ale Băncii Naţionale a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.227-232, art.2100).

19. Punctul 2 din Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.301 din 20 decembrie 2012 privind modificarea şi completarea unor acte normative ale Băncii Naţionale a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.270-272a, art.1627).